

Özönvíz

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 6:13–7:10; 7; 8; 9:1-17;
Zsoltár 106:4; Róma 6:1-6; 2Péter 2:5-9

*„Ahogyan Nőé napjaiban volt, úgy lesz az Emberfiának eljövetelekor is”
(Mt 24:37, ÚRK).*

„...látta az ÚR, hogy megsokasodott az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz” (1Móz 6:5, ÚRK). A „látta” ige visszavezeti az olvasót a teremtési történethez. Most azonban mit lát Isten ahelyett, hogy minden *tób*, azaz „jó” volna? Azt, hogy *ra*, vagyis gonosz (1Móz 6:5). Úgy tűnt, hogy megbánta a világ teremtését, ami ekkorra megtelt gonoszsággal (1Móz 6:6-7).

Isten megbánása azonban a szabadítás elemeit is tartalmazza. A héber *náham* (megbán, sajnál, búsul) szó visszhangzik a Nőé (*Nóah*) névben is, ami azt jelenti, hogy „vigasztalás”. Két oldala is van tehát annak, ahogyan Isten a gonoszságra reagál. Egyrészt fenyegető igazságtétellel, ami némelyek pusztulásához vezet, másrészt vigasztalással és a kegyelem ígéreteivel is, amelyek mások üdvösségét eredményezik.

Ez a „kettős hang” hallatszott már Kain és Ábel/Sét esetében is, majd megisméltódott Sét (Isten fia) és Kain (az emberek fia) vonala közötti ellentétben. Azután pedig újból ezt halljuk, amikor Isten különválasztja Nőét az emberiség többi részétől.

FELKÉSZÜLÉS AZ ÖZÖNVÍZRE

Olvassuk el 1Móz 6:13-7:10 szakaszát! Milyen tanulságot találunk ebben a beszámolóban az emberiség történelmének korai időszakából?

Dánielhez hasonlóan Nőé is próféta volt, megjövendölte a világ végét. A bárkának fordított héber szó a *tébáh* (1Móz 6:14) ugyanaz a ritka egyiptomi jövevényszó, ami 2Móz 2:3 versében úgy olvasható a fordításban, hogy *gyékényládácska* – ebbe tették a kis Mózes, aki megmenekült, majd kivezette Izraelt Egyiptomból. Vannak, akik a bárka és a szent sátorban elhelyezett szövetség ládája (2Móz 25:10) között látnak párhuzamokat. Az özönvíz idején a bárka tette lehetővé az emberek túlélését, a szövetség ládája pedig, ami Isten jelenlétét jelképezte a nép között (2Móz 25:22), Istennek a népéért végzett megváltói munkájára mutatott rá. „*Nőé úgy cselekedett, amint Isten parancsolta neki, mindent aszerint tett*” (1Móz 6:22, ÚRK) – így zárul az előkészület szakasza. Az *’ásáh* (cselekedett) ige Nőé tetteire utal, amellyel válaszolt a szakasz kezdetén (1Móz 6:14) az *’ásáh* (csinálj) igére Isten parancsában, ami ötször is megismétlődik (1Móz 6:14-16). Nőé feleletében Isten parancsa visszhangzik, ami azt jelzi, hogy tökéletesen engedelmeskedett annak, amit az Úr meghagyott neki. Érdekes, hogy ezt a kifejezést találjuk a szövetség ládájának elkészítésével kapcsolatban is (2Móz 39:32, 42; 40:16). „Isten megadta Noénak a bárka pontos méreteit, és világosan meghatározta építésének minden részletét. Emberi bölcsesség nem tudott volna kigondolni olyan erős és masszív építményt. Isten volt a tervező és Noé az építőmester” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 64. o.). Tehát a bárka és a szövetség ládája (a héberben ugyanaz a szó) újból megerősíti, hogy mindkettőnek mentő szerepe volt. Nőé engedelmisségét az Ige úgy mutatja be, mint ami része volt Isten megváltási tervének. Nőé egyszerűen azért menekült meg, mert volt hite megtenni azt, amit Isten parancsolt neki (lásd Zsid 11:7). Az egyik korai példáját adta annak, hogy a hit cselekedetekben nyilvánul meg, és csak ez számít hitnek (Jak 2:20). Röviden tehát „*Nőé kegyelmet talált az ÚR előtt*” (1Móz 6:8, ÚRK), és a már megkapott kegyelemre válaszul cselekedett hűségesen, engedelmeskedett annak, amit Isten megparancsolt neki. Vajon nem így kellene mindannyiunknak tenni?

Olvassuk el 2Pt 2:5-9 verseit! Miért csak Nőé családja menekült meg? Nekünk mi a szerepünk abban, hogy a közelgő ítélet figyelmeztetése eljusson a világhoz? Mi a tanulsága Nőé történetének ezzel kapcsolatban?

AZ ÖZÖNVÍZ

Szintén kulcsszó az *'ásáh* (csinál) ige, ami Nóé tetteire utal Mózes *első könyvének* teremtési beszámolójában (1Móz 1:7, 16, 25-26, 31; 2:2). Nóé engedelmes tette hasonló Isten teremtői cselekedetéhez. Ebből a kapcsolatból azt érthetjük meg, hogy az özönvízzel Isten nemcsak megbüntette az emberiséget, hanem meg is mentett bennünket.

Miért emlékeztet a teremtési beszámolóra Mózes első könyvének 7. fejezete, ami az özönvízről szól? Milyen tanulságok szűrhetők le a két esemény közötti párhuzamokból?

Amennyiben figyelmesen olvassuk az özönvízről szóló szöveget, a teremtési történettel közös számos szó és kifejezés tűnik fel: „hét” (1Móz 7:2-4, 10; vö. 2:1-3); „hím és nőtény” (1Móz 7:2-3, 9, 16; vö. 1:27); „a neme szerint” (1Móz 7:14; vö. 1Móz 1:11-12, 21, 24-25); „állatok”, „madarak”, „csúszómászó állatok” (1Móz 7:8, 14, 21, 23; vö. 1:24-25); és „élet lehelete” (1Móz 7:15, 22; vö. 1Móz 2:7).

Az özönvíz története tehát valamennyire hasonló a teremtési történethez. A teremtési beszámoló visszhangzása arra utal, hogy a teremtő Isten ugyanaz, mint aki elpusztít (5Móz 32:39). Ezek a visszhangzó kifejezések a reménység üzenetét is hordozzák: Isten új teremtést tervezett az özönvízzel, ami újfajta létezést eredményezett.

A vizek mozgása mutatja, hogy ez a teremtési esemény valójában a vízszafordítása 1Mózes 1. fejezete teremtői tetteinek. 1Mózes 1. fejezete leírja a mennyezet alatti és feletti vizek elválasztását (1Móz 1:7), az özönvíz idején pedig ezek újból egybefolytak, amikor kiléptek határaik közül (1Móz 7:11).

Ez a folyamat egy látszólagos ellentmondást tartalmazó üzenetet közvetít: Istennek el kellett pusztítania azt, ami korábban már megvolt, hogy utána újat teremthessen. Az új föld megteremtéséhez szükséges a régi pusztulása. Az özönvíz az előképe a világ szabadulásának, ami az idők végén, a jövőben következik be: „*És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt*” (Jel 21:1, ÚRK; vö. Ézs 65:17).

Mi az, aminek meg kell hálnia bennünk, hogy új teremtéssé lehessünk (lásd Róm 6:1-6)?

AZ ÖZÖNVÍZ VÉGE

1Móz 7:22-24 szakasza leírja, hogy a víz hatalmas erővel mindent beborított, „Eltörölt az Isten minden élet” (1Móz 7:23, RÚF). „A víz százötven napig áradt a földön” (1Móz 7:24, RÚF). A teljes megsemmisülés és reménytelenség hátterén értendő az, hogy „Isten pedig megemlékezett...” (1Móz 8:1, ÚRK). Az özönvízről szóló szakasz közepén ez a kifejezés arra utal, hogy ez a központi üzenete az özönvíz történetének.

Mit jelent 1Móz 8:1 versében az, hogy Isten „megemlékezett Nóéről”?

A *zakar* (megemlékezik) ige azt jelenti, hogy Isten nem felejtette el, ami túlmutat a pusztán mentális gyakorlaton. „Isten megemlékezik” – bibliai értelemben ez azt jelenti, hogy teljesedik az ígérete, ami gyakran a megváltásra utal (lásd 1Móz 19:29). Az özönvíz vonatkozásában, amikor „Isten... megemlékezett... megszűnt az eső” (1Móz 8:1-2), Nőé pedig hamarosan elhagyhatta a bárkát (1Móz 8:16).

Nőé ugyan még nem kapott határozott utasítást a bárka elhagyására, de ő már megtette a kezdő lépést: próbaképpen kiküldött először egy hollót, majd egy galambot. Amikor már a galamb nem tért vissza, Nőé tudta, hogy „felszáradt a víz a földről. Ekkor Nőé felnyitotta a bárka fedelét, és látta, hogy *íme, megszikkadt a föld színe*” (1Móz 8:13, ÚRK).

Nőé viselkedése sok gyakorlati tanulsággal szolgál. Egyrészt arra tanít, hogy bizzunk Istenben, ha még nem is szólt közvetlenül, másrészt viszont a hit nem tagadja a gondolkodás és a próbálkozás értékét. A hit nem zárja ki azt, hogy kötelességünk gondolkodni, keresni és igyekeznünk kell meggyőződni a tanultak igazságáról. Nőé azonban csak akkor lépett ki a bárkából, amikor Isten végül azt mondta neki (1Móz 8:15-19). Vagyis noha tudta, hogy biztonsággal kimehet, továbbra is Istenre hagyatkozott, az Ő jelzésére várt, mielőtt kilépett volna, addig türelmesen várakozott a bárkában. „Amint Isten parancsára lépett be, külön parancsra várt, hogy kiléphessen. Végül egy angyal szállt alá a mennyből, kinyitotta a súlyos ajtót, és azt mondta a pátriárka családjának, hogy lépjenek ki a földre és vigyenek magukkal minden élőlényt” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 75-76. o.).

Olvassuk el 1Móz 8:1, 19:29 és Zsolt 106:4 verseit! Mit jelent az a kifejezés, hogy „Isten megemlékezik”? Mit jelent ez számunkra most, vagyis hogyan mutatta már be nekünk az Úr, hogy nem feledkezik el rólunk?

A SZÖVETSÉG, 1. RÉSZ

Ekkor érkezett el a megígért szövetség beteljesedésének pillanata. „*De teveled szövetséget kötök, és bemégy a bárkába, te és a te fiaid, feleséged és a te fiadnak feleségei teveled*” (1Móz 6:18). Ez a szövetség az élet ígérését jelentette, szemben Istennek a pusztulásról szóló fenyegető üzenetével (1Móz 6:17).

1Móz 8:20 verse szerint mit tett Nőé legelőször, miután elhagyta a bárkát? Miért?

Mint Ádám és Éva, akik minden bizonnyal imádták Istent a teremtés hat napja után következő szombaton, Nőé is azonnal Istent imádkozta az özönvíz végén, ami önmagában is egy újabb teremtési esemény volt. A két istentisztelet között azonban van egy különbség. Ádám és Éva közvetlenül imádkozhatta az Urat, Nőének azonban áldozatot kellett bemutatnia. A Szentírás itt említi először az oltárt. Égőáldozatot (*'óláh*) mutatott be, ami a legősibb és leggyakoribb áldozat volt. Nőé számára ez hálaáldozat volt (vö. 4Móz 15:1-11), kifejezte háláját a Teremtőnek, aki őt megmentette.

1Móz 9:2-4 szakasza szerint a vízözönnek milyen hatása lett az emberek étrendjére? Milyen elv húzódik meg az Isten által megszabott korlátozás mögött?

Az özönvíz következtében a növényi eredetű táplálék már nem volt annyira elérhető, mint korábban, ezért Isten megengedte az embernek, hogy állatok húsát fogyassza. Ez az étrendbeli változás az emberek és az állatok viszonyán is változtatott, ahhoz képest, mint amilyen az az eredeti teremtés után volt. A teremtési történet szerint az emberek és az állatok is növényekkel táplálkoztak, nem jelentettek veszélyt egymásra nézve. Az özönvíz utáni világban az állatokat megölték a táplálék miatt, ezért a kapcsolatuk félelem és rettegés árnyékolta be (1Móz 9:2). A viszonyuk kétségkívül megváltozott attól kezdve, hogy egymás prédáivá váltak, más lett, mint amit az Édenben élveztek.

Isten engedélyében azonban két kikötés volt. Először is, nem minden állat fogyasztásra való. Az első korlátozás hallgatólagosan benne foglalatik a „tisztá és tisztátalan” állatoknak a teremtési rend (lásd 1Móz 8:19-20; vö. 1:21, 24) szerinti megkülönböztetésében. A második, ami kimondott és új volt, az az, hogy tartózkodni kell a vér fogyasztásától, ugyanis a vérben van az élet (1Móz 9:4).

A SZÖVETSÉG, 2. RÉSZ

Olvassuk el 1Móz 8:21-9:1 szakaszát! Mi a jelentősége annak, hogy Isten elkötelezte magát az élet védelmére? Hogyan bizonyítja ezt az áldása?

Kegyelmi cselekedet, nem pedig az emberek érdeme volt az, hogy Isten elkötelezte magát az élet megőrzése mellett. Az emberi gonoszság ellenére (1Móz 8:21) döntötte el, hogy megőrzi az életet a földön. 1Móz 8:22 szó szerint így olvasható: „a föld minden napján”, vagyis ameddig megmarad ez a föld, váltakoznak majd az évszakok és fennmarad az élet. Röviden: Isten nem mondott le az általa teremtett világról.

Valójában az áldásról szóló következő szöveg visszavezet bennünket az eredeti teremtés áldásához (1Móz 1:22, 28; 2:3). Bizonyos értelemben az Úr lehetőséget adott az emberiségnek az újrakezdésre, az új kezdetre.

Olvassuk el 1Móz 9:8-17 szakaszát! Mi a jelentősége a szivárványnak? Hogyan kapcsolódik ez a „szövetségi jel” (1Móz 9:13) a másik szövetségi jelhez, a szombathoz?

A „szövetséget szerzek/kötök” kifejezés háromszor hangzik el (1Móz 9:9, 11, 17), ami Isten előző ígéretének csúcspontját és teljesedését jelzi (1Móz 6:18). A teremtési beszámoló hatodik napjával párhuzamos, előző szakaszt követően ez a rész a teremtési beszámoló hetedik napjával, a szombattal áll párhuzamban. A szövegben a „szövetség” szó hétszeres ismétlése a szombattal rezonál. A szombathoz hasonlóan a szivárvány is a szövetség jele (1Móz 9:13-14, 16; vö. 2Móz 31:12-17). Továbbá a szivárványnak is egyetemes a kiterjedése, az egész világra vonatkozik. A szombat mindenütt, mindenki számára a teremtés jele, hasonlóképpen pedig az az ígéret is mindenhol, mindenkinek szól, hogy nem lesz újabb világszéles özönvíz.

Amikor legközelebb szivárványt látsz, gondolj Isten ígéreteire, amelyeket nekünk adott! Miért bízhatunk meg ezekben? Hogyan erősít meg abban a szivárvány, hogy bízhatunk Istenben?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Különösen sokat megtudhatunk az özönvíz előtti emberek mentalitásának, viselkedésének és a világuk állapotának a mai emberekével való összehasonlításából. Az biztos, hogy nem új jelenség az emberi gonoszság. Figyeljük meg a mi világunk és az övéké közötti párhuzamokat!

„Ma is elkövetik azokat a bűnöket, amelyek az özönvíz előtti világban boszszúért kiáltottak. Az emberek szívéből eltűnt az istenfélelem. Isten törvényét közömbösen kezelik és megvetik. A most élő nemzedék mérhetetlen világiassága felér az akkorival... Isten nem az evésért és ivásért marasztalta el az özönvíz előtti emberiséget... A bűn abban állt, hogy ezeket az ajándékokat az Adományozó iránti hála nélkül fogadták el, és megrontották önmagukat étvágyuk korlátlan kielégítésével. Házasságot jogosan kötöttek, Isten rendelte el. Ez volt az általa alapított első intézmények egyike, és azt különleges rendelkezésekkel szabályozta, szentté és széppé tette. Az emberek elfeledték ezeket az utasításokat, a házasságot megrontották és a szenvedélyek szolgálatába állították. Hasonló állapotok vannak ma is. Ami önmagában törvényes, azt az ember túlzásba viszi... Dorgálás nélkül pusztít a rászedés, megvesztegetés és tolvajlás, fent és lent egyaránt. A sajtó hemzseg a gyilkossági hírektől... Az anarchia szelleme lett úrrá a nemzetek életében, és a világot időről időre rémületbe ejtő zendülések mutatják, hogy parázslik a szenvedélyek és a törvénytelenségek tüze, és ha egyszer elszabadul a gyepelő, bajjal és nyomorúsággal tölti be a világot. Az a kép, amelyet a Szentírás az özönvíz előtti világról ad, nagyon híven ábrázolja azt az állapotot, amely felé a modern társadalom szélsebesen rohan. Most a mi századunkban is, a csak névlegesen keresztény országokban naponta követnek el olyan sötét és rettenetes bűncselekményeket, amelyek miatt a régi világ bűnösei elpusztultak” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 71-72. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Milyen közös jellemzőket találunk az özönvíz előtti társadalom és a miénk között? Mi a tanulság ezekből Isten kegyelméről, vagyis hogy Ő mindezek ellenére szereti a világot és meg akar menteni mindenkit, akit csak lehet?
- 2) Vannak, akik szerint az özönvíz csak egy helyi esemény volt. Mi a gond ezzel az elképzeléssel? Ha ez igaz volna, miért tenné hazugsággá Isten ígését az özönvízzel kapcsolatban minden helyi áradás (és szivárvány)?

SZILÁGYI JÓZSEF:
ÁM

Eklézsiánk kétezer éve kezdett a bárka-építésbe.
Mosolyog rajtunk a hű aszály:
műemlék lesz így a szűk uszály.
Ám Illés próféta leborulva
látja már az eget beborulva.